

6. évfolyam

A tantárgy jelentős szerepet játszik az erkölcsi nevelés területén a feladattudat és a feladattartás fejlesztésében, a helyes viselkedési szabályok megerősítésében és megtartásában, a tanuló saját és mások munkájának megóvására vonatkozó törekvésének kialakulásában, megbecsülésére nevelésében, valamint türelemre és kitartásra ösztönzésében.

A nemzeti öntudat, hazafias nevelés fejlesztését a magyar és az idegen nyelv közötti különbség felismerése, a téri orientációs ismeretek bővítése, a magyar népi mondókák és közmondások megismerése segíti.

A családi életre nevelést segíti a saját név felismerése, a családtagok nevének ismerete, vezetéknev és utónév azonosságainak és különbségének és ezek okainak tisztázása, valamint egyszerű köszöntő szöveg írásával felkészülés az aktuális családi ünnepekre.

Az állampolgárságra, demokráciára nevelést megalapozza a tanuló hivatalos személyi adatainak és azok alkalmazásának megismerése, az aláírás jelentőségének megtanítása.

Témakör	1. Beszédfejlesztés	óraszám: 8 óra
A témakör nevelési- fejlesztési célja	Vizuális és verbális emlékezet fejlesztése. Gondolatok, szavak kifejezése verbális vagy nonverbális jelekkel.	

Fejlesztési feladatok	Fejlesztési ismeretek és tevékenységek
– Folyamatos, nyugodt, érthető beszéd, hibák spontán javítása. – Egyénileg és csoportosan fellépni az iskolai ünnepélyeken. – Beszámoló átélt eseményekről. – Legfontosabb adatait ismerni. – A kérdés és felelés formai- és tartalmi követelményeit betartani. – Mondanivalót minél pontosabban kifejezni.	<i>Fejlesztési ismeretek</i> – Helyes artikuláció gyakorlása, hanglejtés, hangerő, stílus. – Mondatalkotás megadott szóval, mondatalkotás képről. – Szókincs bővítés. – Személyi adatok gyakorlása. – Mondat bővítése újabb és újabb bővítményekkel. – Mondat befejezése, kiegészítése. <i>Fejlesztési tevékenységek</i> Logopédiai gyakorlatok. Légzőgyakorlatok. Szappanbuborék fújása. Tematikus szógyűjtés, mondatalkotás adott szavakból. Eseményképhez történet kitalálása, majd elmondása közösen. Teljes nevének, lakcímének másolása. Mondat bővítése újabb és újabb bővítményekkel. Mondat többféle befejezése.

	Versek, mondókák hangsúlyozása.
--	---------------------------------

Fogalmak	Különböző kedélyállapotok. Napló. Személyi adatok. Régen, most, majd (igeidők). Kérdő névmások. Kérdés és felelés, társalgás.
-----------------	---

Témakör	2. Térorientációs gyakorlatok	óraszám: 10 óra
A témakör nevelési-fejlesztési célja	Alak – háttér elkülönítése.	
Fejlesztési feladatok	Fejlesztési ismeretek és tevékenységek	
– A tanuló ügyességének megfelelő játékokat tudatosan (nem próba-szerencse alapon) kirakni. – Az árnyaltabb helymeghatározásokat megérteni és alkalmazni. – Téri relációkat megfogalmazni többféleképpen. – Helymeghatározásokat elvégezni különböző pontokhoz viszonyítva. – Szabályokat megérteni, keresztrejtvényt önállóan kitölteni. – Függőlegesen írt feliratot felismerni, összeolvasni.	<i>Fejlesztési ismeretek</i> – Téri helyzetek transzformálása síkra. – Puzzle kirakása. – Távolság becslése, ellenőrzése. – Játékos feladatok. – Helymeghatározások. – Tájékozódás 4×4-es táblázatban. <i>Tevékenység</i> Tájékozódás az iskola alaprajzán. Útvonal együttes bejárása, berajzolása. Elem helyének megkeresése, forgatás, illesztés. Tárgyak elhelyezése közelebb, távolabb. Tűz-víz játék. Tárgy elrejtése, megtalálása. Egyszerű ábrák rajzolása a megfelelő helyre. Térbeli helyzetek megfigyelése, megfogalmazása.	

Fogalmak	Le-fel, jobbra-balra (közlekedés). Csere, helycsere. Közel, távolabb, innen, túl... Oszlopok, sorok számozása, sorok, széle, közepe, önálló munka, önálló ellenőrzés, türelem, kitartás
-----------------	---

Témakör	3. Betűtanítás	óraszám: 31 óra
----------------	-----------------------	----------------------------

A témakör nevelési-fejlesztési célja	Betűismertetések, szóképzés (szűkítés, bővítés) műveleteinek végzése.	
	Fejlesztési feladatok	Fejlesztési ismeretek és tevékenységek
	- Az új betűt felismerni, írni, és összeolvasni a korábban tanultakkal. – Szavakat analizálni, betűket kapcsolni, összeolvasni. – Munkákat ellenőrizni, hibákat megtalálni, és megfelelően javítani segítséggel. – Szavak jelentésmódosulásait észlelni, és a változást megfogalmazni. – Tulajdonnevek és köznevek közti különbséget megérteni. – Írásjeleket tudatosan használni írás és olvasás során. – Érdeklődni a környezet iránt, önállóan tájékozódni; „felfedezések” a térképen. Fejtörőket, rejtvényeket megoldani. –	<i>Fejlesztési ismeretek</i> – Új betű ismertetése. – Szótagok, szavak kirakása. – Hiányzó betűk, szótagok pótlása. – Két szótagú szavak írása. – Nevek, mondatkezdő betűk jelölése. – Mondatvégi írásjel. – Játék a betűkkel. <i>Tevékenység</i> Betű kiemelése, hangoztatása, írása, olvasása, kapcsolása. Azonos szótaggal kezdődő szavak gyűjtése, értelmezése. Szavak kirakása közösen, minta után, diktálásra, önállóan. Hiányzó betűk, szótagok felfedezése, pótlása. Szavak másolása, diktálás után írása, hibák észrevétele, javítása. Szavak kiegészítése raggal, jellel (szavak értelmének megváltoztatása). Újságban, könyvben nagybetűk keresése. Írásjelek megfigyelése. Kérdő mondatok alkotása. Felkiáltójel, kettőspont alkalmazása, írása. Nagybetűk keresése újságban, könyvben. Városok nevének gyűjtése a térképről. Anagramma kirakása (reték, teker, keret stb.), valamennyi változat leírása emlékeztetből. Keresztrejtvény, találós kérdés stb.

Fogalmak	Szavak tartalma, alakja. Szabály (mit írunk nagybetűvel?). Tulajdonnevek írásának szabályai.
-----------------	--

Témakör	4. Olvasás	óraszám: 30 óra
A témakör nevelési-fejlesztési célja	Az írásjelek figyelembevételével olvasás. Kijelentés, kérdés, kérdés megkülönböztetése.	

Fejlesztési feladatok	Fejlesztési ismeretek és tevékenységek
------------------------------	---

– 3-4 betűs szót kirakni és leírni hallás után. – Tőmondatokat (szükség esetén segítséggel) olvasni. – Szövegeket megtanulni, felmondani. – Rövid mondatot önállóan olvasni, értelmezni. – Pont, kérdőjel, felkiáltójel értelmezése. – Képsorról összefüggő mondatokat alkotni. Önálló munkavégzés, reális önértékelés. – Ok-okozati viszonyokat, összefüggéseket felismerni. – A település, lakóhely ismert épületeinek feliratait elolvasni.	<i>Fejlesztési ismeretek</i> – Hangok és betűk egyeztetése. – Szavak olvasása, szókép és tárgyak egyeztetése. – Versek, mondókák, szövegek tanulása. – Rövid mondatok olvasása, értelmezése. Kijelentő, óhajtó, kérdő mondat. – Eseményképek sorba rendezése, magyarázása. – Összetett mondatok befejezése „pedig”, „de”, „mert” kötőszavak után. – Feliratok olvasása az utcán. <i>Fejlesztési tevékenységek</i> Hangok alapján betűk kirakása. Szavak, tárgyak és képek egyeztetése. Kétszavas mondatok olvasása, alkotása, értelmezése mondatvégi írásjel figyelembe vételével. Hallás után tanult vers írott formájában betűk, szavak keresése. Kérdések feltevése egymásnak az olvasmánnyal kapcsolatban. Cselekvések megnevezése, időrendjük megállapítása. Egyeztetések a tanterem tárgyaival, tárgy- és szóképekkel. Hibás állítások javítása, félmondatok értelmes összeillesztése. Ismert utcanevek, üzletek, középületek nevének olvasása.
---	--

Fogalmak	Kösd össze! Karikázd be! Utasítások. Hang – betű. Szó, mondat, pont, nagybetű. Múlt, jelen és jövő idejű cselekvések. Előbb, később, ok, előzmény, következmény. Hely, helyszín (Válaszok hol? kérdésre, helymeghatározások – szövegződések (helyragok).
-----------------	--

Témakör	5. Írás	óraszám: 35 óra
A témakör nevelési-fejlesztési célja	Kis- és nagybetűk differenciálása. Különböző betűalakok azonosítása (írott, nyomtatott betű).	
Fejlesztési feladatok	Fejlesztési ismeretek és tevékenységek	
– A betűk írása során a tanuló figyelmét, önállóságát, feladattudatát, kitarását és	<i>Fejlesztési ismeretek</i> – Betűk írása sorközbbe, vonalrendszerbe. – Szavak másolása.	

koncentrációkészségét fejleszteni. – Rendezett füzet, javuló betűformák önálló feladatvégzéskor. – Türelmes, kitartó feladatmegoldás. – Rövid szövegből egy-egy mondat kiemelése, értelmezése. Olvasmány tartalmának elmondása kérdések segítségével.	– Rövid mondatok másolása. – Puzzle kirakása. – Kezdőbetűk jelölése. – Írás, diktálás után. – Rövid olvasmány olvasása, értelmezése. <i>Fejlesztési tevékenységek</i> Betűformák gyakorlása. Meghatározott szó keresése könyvből. Másolás, ellenőrzés, , javítás. Mondat diktálása szavanként, visszaolvasása mondatként. Másolás tábláról, megjelölt mondat másolása könyvből. Hiányos mondat kiegészítése szóban. Elemek egyenkénti megfigyelése, beillesztése önállóan. Mondat hangsúlyozása és megfelelő írásjel alkalmazása. Több mondatos olvasmány váltott olvasása.
---	---

Fogalmak	Névelő. Mondat fajtái: . ? ! alkalmazásai. Mondat szabályai szóban, írásban. Mondat eleje, vége. Tartalom, szereplők. Betűk, szavak, sorok távolsága. Szabályos, szabálytalan formák. Se több, se kevesebb!
-----------------	--

Témakör	6. Értő olvasás	óraszám: 30 óra
A témakör nevelési-fejlesztési célja	Szavak, szövegek képhez rendelése.	
Fejlesztési feladatok	Fejlesztési ismeretek és tevékenységek	
– Események összefüggéseit megérteni és elmondani saját szavaival. – Feliratokat értelmezni kis segítséggel. – Az árufajták értékét összehasonlítani segítséggel. – Ételreceptből alapanyagokat, mennyiségeket kiemelni rákérdezésre.	<i>Fejlesztési ismeretek</i> – Utcai feliratok, eligazító táblák. – Információk, hirdetések. – Rövid történet értelmezése, olvasása – Ételreceptek. <i>Fejlesztési tevékenységek</i> Történet olvasása, értelmezése mondatonként és egészében. Séta közben feliratok, plakátok, hirdetések olvasása. Árukatalógus nézegetése, olvasgatása, termékek csoportosítása. Árak összehasonlítása. Zacskós leves készítése a leírt útmutató alapján, a leírtak betartása.	

Fogalmak	Termékek, események, időpontok, olcsó, drága, hozzávaló, főzési idő, forrás, keverés, lassú tűzön.
-----------------	--

Tanulási eredmények a hatodik évfolyam végén	A tanuló személyi adatait biztosan ismeri. Képes a helyzetnek megfelelő bővített mondatokat, kérdéseket, válaszokat alkotni. Képes saját helyzetéhez képest relációkat megfogalmazni. Képes felismerni, kimondani a tanult betűket, szótagokat alkotni és leírni azokat diktálás után is. Képes szavak elemzésére, betűkártyával való kirakására, másolására, hiányzó betűk pótlására. Képes önállóan szavakat, rövid mondatokat kiolvasni. Képes rövid mondatokat alkotni és leírni azokat a mondatalkotás szabályainak betartásával. Képes automatikusan alkalmazni az írás irányát és helyét a vonalközben. Képes felismerni a tanult betűket, rövid szavakat önállóan leírni. Képes egyszerű szöveget elolvasni, értelmezni. Képes utcai tájékoztató táblákat értelmezni.
---	--